

Száma: HAJ/871-3/2019.

Előkészítők: Varga-Magi Boglárka okl.
településmérnök, Marosán Andrea megbízott
főépítész

A tájékoztató törvényességi ellenőrzője:
Dr. Kiss Imre jegyző

T Á J É K O Z T A T Ó

Hajdúnánás város teljes közigazgatási területére készülő új településfejlesztési koncepció fejlesztési irányai, célrendszerei tárgyában

Hajdúnánás Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a 74/2017. (III. 30.) számú Képviselő-testületi Határozatában döntött arról, hogy – jogszabályi kötelezettségnek eleget téve - **a város teljes közigazgatási területére új településfejlesztési koncepciót, településszerkezeti tervet és leírást, valamint helyi építési szabályzatot és szabályozási terveket készítet.** Ennek első szakasza, a településfejlesztési koncepció készítése jelenleg folyamatban van.

Tárgyi feladat elvégzésére a településrendezési eszközöket a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet), valamint az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) Korm. rendelet (továbbiakban: OTÉK) vonatkozó hatályos követelményei alapján kerül sor.

I. Tervezési feladat, településrendezési tervdokumentáció tartalma:

- **Megalapozó vizsgálat**, mely a Korm. rendelet melléklete szerinti tartalommal készül.
- **Településfejlesztési koncepció**, mely tartalmazza Hajdúnánás Városi Önkormányzat Képviselő-testületének, a város lakosságának, a fejlesztésben érdekelt gazdasági társaságoknak, civil- és egyéb társadalmi szervezeteknek településfejlesztési elképzeléseinek kidolgozását. A településfejlesztési koncepció legyen összhangban a város integrált településfejlesztési stratégiájával. A településfejlesztési koncepció a Korm. rendelet melléklete szerinti tartalommal készül.
- **Településszerkezeti terv és leírása** készítés célja a jóváhagyásra kerülő településfejlesztési koncepcióval összhangban a település fejlesztési irányainak meghatározása; a magasabb szintű tervekkel való összhang, egyezőség (Országos Területrendezési terv, Hajdú-Bihar Megye Területrendezési terve, illetve a fejlesztési kistérségek programjai) biztosításával, az egyes területrészek felhasználási módjának optimális meghatározása; továbbá a területfelhasználási változással érintett területek lehatárolása a változó területfelhasználások számszaki kimutatása.
- **Helyi építési szabályzat és szabályozási tervek (települési térségen belüli, települési térségen kívüli) készítése**, az egyes építési övezetekben az építés helyi rendjének, feltételének meghatározása, összhangban a már jóváhagyott önkormányzati szabályozásokkal (pl. a településképvédelméről szóló rendelet stb.).

II. Tájékoztatás településfejlesztési koncepció fejlesztési irányairól, célrendszeréről:

A város településfejlesztési koncepciója egy hosszú távra szóló dokumentum, amely kijelöli a város elérendő jövőképét a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetre vonatkozóan és a vonatkozó előírásoknak megfelelően három fő fejezetre tagolódik:

- meghatározza a város gazdasági, társadalmi, táji, természeti, épített környezetére, térségi szerepére vonatkozó jövőképet,
- megfogalmazza a jövőkép eléréséhez szükséges átfogó és részcélokat,
- összefoglalja a további tervezési feladatok kiinduló adatait.

III. A településfejlesztési elvek:

A jövőkép felvázolása általánosságban és szektorok szerinti bontásban történik. Annak érdekében, hogy a felvázolt jövőkép megvalósuljon, részletesebb és apróbb lépések megtételére van szükség, a település életének valamennyi területén. Ezek az apróbb lépések azonban nem külön-külön, hanem egymással összefüggésben kezelhetők. Valamennyi lépést összefog egy általános és részletes célrendszer, amelyek néhány, de a szemléletet alapjaiban meghatározó elvek szerint strukturálódnak.

Egy társadalmi közösség (család, település, ország) csak akkor életképes, ha az minél magasabb szinten alkalmas az önellátásra, önfenntartásra. Ennek hiányában függőségi viszony alakul ki, mely kiszolgáltatottá teszi azt. Cél a kiszolgáltatottság minél alacsonyabb szintre csökkentése, az önellátás, önfenntartás megerősítésével. Eszköze lehet a minél szélesebb körű foglalkoztatottság, ezáltal a szociális ellátási rendszer is csökkenthető a csak ténylegesen rászoruló (fogyatékosok, csökkent munkaképességűek, betegek) körére. Fontos, hogy a foglalkoztatottság növelése központjában az értékkeremtés álljon. (Az emberek is szívesebben vesznek részt olyan programokban, melynek látják az értelmét, szemben az „alibi” munkákkal.) A szélesebb tömegek által létrehozott nagyobb érték nagyobb szétosztásra nyújt lehetőséget. Az Önkormányzatnak kell, hogy legyen ebben szerepvállalása. (A célok megfogalmazása, a végrehajtáshoz szükséges eszközrendszer feltárása, a koordináció, szervezés, kommunikáció az emberekkel, pályázatok, stb.)

Hajdúnánás településfejlesztési koncepciója egységbe kívánja szervezni azokat a lépéseket, amelyek megtételét célul jelöli meg, ennek az egységnek pedig három olyan fő elv a megtestesítője, amelyre valamennyi lépés során, együttesen figyelni szándékozik. Ezek az elvek:

Élhetőség:

Valamennyi átfogó és rész cél középpontjában a lakosság áll. Olyan célok kitűzésére van szükség, amely elsősorban az aktuális és potenciális helyben lakók életminőségét javítja, legyen szó akár a közösségi életről, a társadalomról, gazdaságról, épített vagy természetes környezetről. A Településfejlesztési Koncepción belül csak olyan célok meghatározása elképzelhető, amely a kerületet élhető, emberközelű és emberközpontú településsé teszi.

Fenntarthatóság:

Nem képzelhető el fejlődés, sem fejlesztés fenntarthatóság nélkül, hiszen az olyan lépések, amelyek fenntarthatósága nem biztosított, már rövidtávon is hiábavaló erőfeszítésnek vehetők. Ezért kiemelten fontos szempont, hogy valamennyi átfogó és rész cél megfeleljen a fenntarthatóság elvének, hogy a döntések ne csak rövid, hanem tartós eredményekkel járhassanak valamennyi kerületben élő vagy itt megforduló ember számára a jelenben és az eljövendőben egyaránt.

Befogadás:

A befogadó (inkluzív) fejlődés elve azt mondja ki, hogy valamennyi fejlesztéspolitikai lépés valamennyi hajdúnánásihoz szóljon. Minden, a koncepcióban megfogalmazott cél, legyen az átfogó, vagy rész cél, valamennyi Hajdúnánáson élőknek, vagy itt megfordulónak, szolgáljon egyenlő esélyeket és meg kell előznie a kirekesztés és kirekesztettség valamennyi formáját.

A településfejlesztési elvek:

- A helyi közösségek támogatása, a közösségek megtartó erejének, és lokálpatrióta szellemiségének erősítése.
- A helyi mezőgazdasági termelésen és termékfeldolgozáson, mint hagyományon alapuló életvitel lehetőségének biztosítása, a növekedés által létrehozott vagyon hatékony és méltányos elosztásával.
- Az elvándorlás csökkentése helyi, és jövedelmező munkahelyek létrehozásával egyre több ember bevezetése a munka világába.
- A helyi munkaerő mobilitásának lehetséges legolcsóbb, és környezetkímélő eszközeinek fejlesztése, a kerékpáros közlekedés lehetőségének kiépítése a szomszédos iparvárosba, és a településen belül.
- A migráció csökkentése a városi szolgáltatások fenntartásával, és lehetőség szerinti bővítésével, hatékony védelmi rendszerek kiépítésével (hivatali szolgáltató ügyintézés, egészségügyi ellátás, bölcsőde, óvoda, általános iskola, középiskola, szakképzések, közművelődés, közterkölc-művelés, vallásgyakorlás, szociális hálózat, időskori függőséggel kapcsolatos városi szolgáltatások)
- Információs és kommunikációs technikák (IKT) fejlesztése (az e-kormányzat lehetőségeinek kiépítése mellett a lakosság önképzési lehetőségeinek fejlesztése) (HE-6)
- Zöld infrastruktúrák kiépítése, és a fenntartható földhasználat helyi kultúrájának megteremtése, a biológiai környezet és a humusz védelme.

IV. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok:

A felvázolt jövőkép összehangolt cselekvés nélkül csak álom marad. Fontos, hogy a jövőkép megvalósulását meghatározó fejlesztési irányok – cselekvési tervként - meghatározásra kerüljenek, hogy azután azok megvalósításán a település döntéshozói, a gazdaság szereplői és a lakossága együtt munkálkodhasson.

A készülő koncepcióban megfogalmazásra kerülnek azok a településfejlesztési célok és feladatok, melyek megvalósítása révén elérhető a felvázolt jövőkép.

A jövőkép mottója:

„Hagyomány és innováció”

melynek szellemében folyamatosan keresi a város az új utakat és lehetőségeket közössége gyarapítása és építése érdekében.

A jövőbeni fejlesztési irányoknak és a település korábban már kidolgozott fejlesztési dokumentumainak megfelelően a jövőkép megvalósulását elősegítő

Átfogó cél:

A kidolgozás alatt lévő településfejlesztési koncepcióban három átfogó cél kijelöli Hajdúnánás város legfontosabb gazdasági, társadalmi, környezeti, műszaki kihívásokra adott válaszait, pozicionálja a várost és kijelöli a legfőbb hosszútávon megvalósítandó céljait.

- A. Gazdasági környezet fejlesztése**
- B. Társadalmi környezet fejlesztése**
- C. Épített és természeti környezet fejlesztése**

A: Gazdaság

Önrendelkező, autonóm város:

A megerősödött és differenciált helyi vállalkozói szférára épülő kiegyensúlyozottabb gazdasági szerkezet kialakítása. A mezőgazdasági és ipari vállalkozások bővítése, a helyben foglalkoztatás növelése.

Hajdúnánás nagyszerű természeti adottságai lehetővé teszik, hogy a város megtermelje élelmiszerigényének nagy hányadát, ipari (különösen feldolgozóipari és ehhez kapcsolódók szállítási, stb.) tevékenységeit megerősítve a munkahelyek segítségével is javítsa lakóinak jövedelmi helyzetét, amivel saját belső piacát is megerősítheti. A hajdú öntudatra alapozott és azt értéknek tekintő és értéként kezelő hozzáállás az élelmiszer és gazdasági önellátás mellett lépéseket tesz az energetikai önrendelkezés felé, a termálvíz és a mezőgazdasági hulladékok energetikai hasznosítására is.

B. Társadalom

Észak-Hajdúság központja, széles kapcsolatrendszerrel:

Humán- és közösségi szolgáltatási infrastruktúra fejlesztése.

A városban megmutatkozó lakossági igények kielégítése, a magas életszínvonal biztosítása, valamint a környezetvédelmi és fenntarthatósági szempontok érvényesítése. A lakosság életkörülménye folyamatos javítása. A lakosság számának növelése, a munkanélküliség csökkentése.

Hajdúnánás helyzeténél fogva központi szerepet tölt be Észak-Hajdúság életében, az élet számtalan területén. Ennek megfelelően kiépült intézményrendszerrel, széles és messzire nyúló partnerségi kapcsolatokkal rendelkezik a város. Megtalálhatóak azok a szolgáltatások, amelyek az ott élők mindennapjait segítik és élhetővé teszik, biztosítják az oktatás, az egészségügy, a segítő humán szolgáltatásait és a mindennapok alapvető közösségi infrastruktúráját, az intézményeket, szervezeteket.

C: Épített- és természeti környezet

Értékek és hagyományok megbecsülése:

A város természeti, kulturális és történeti értékei (termálvíz, Hajdúvárosi hagyományok, természeti értékek) egymást erősítő egységének megteremtése, az épített környezet fejlesztése, a történeti értékek hangsúlyosabb bemutatása, hozzájárulva ezzel a városlakók életminőségének, egyúttal az idegenforgalom minőségének fejlődéséhez is.

A város egyedi képe, ami naponta szembesíti az ott élőket és arra járókat a több évszázados hajdú hagyományokkal jelentik azt az erőt, amibe kapaszkodva egyaránt becsülete van itt:

- a természetnek, az élővilágnak, a termálvíznek, a környezetnek egyaránt,
- a múltnak, emlékeinek, a kunhalmoktól a városszerkezetig, a hagyományokon és új, közösségi-társadalmi eseményekig,
- és minden embernek, aki itt él, egyaránt.

Mindezt elősegítheti a további gazdasági fejlődéshez hozzájáruló tőkebeáramlást ösztönző intézkedések támogatása, a kedvező befektetői környezet kialakítása, valamint a helyi kis- és középvállalkozói szféra megerősítése, a fejlett vállalkozói infrastruktúra, valamint a szakképzésre és a felsőoktatással való együttműködésre épülő humán erőforrás-fejlesztés kiépítése.

Hasonlóan fontos a tradíciók megőrzése, a kedvező társadalmi folyamatok erősítése és a negatív tendenciák megfordítása: a város lakói számára minőségi életkörülményeket kell biztosítani annak érdekében, hogy a képzett munkaerő elvándorlása megszűnjön, az előregedés lassuljon.

A minőségi életkörülmények biztosítása érdekében a hátrányos helyzetű, szociális ellátásra szoruló társadalmi csoportok életkörülményeit, a társadalom többi tagjához történő felzárkózásának esélyeit több dimenzió mentén kezelni kell. Ez egyrészt az életkörülmények átfogó javítását jelenti, másrészt a szociális, oktatási és egészségügyi ellátás fejlesztését is.

Erősíteni kell Hajdúnánás regionális-térségi szerepét a vonzásába tartozó települések önkormányzataival megvalósuló földrajzi, kulturális, gazdasági együttműködéssel is.

Az előterjesztésben foglaltak alapján kérem, hogy a településfejlesztési koncepció határozat-tervezet szerinti fejlesztési irányaira, célrendszerre vonatkozó javaslatomat elfogadni szíveskedjen.

A fentiek alapján előterjesztem az alábbi

H a t á r o z a t i j a v a s l a t – o t:

Hajdúnánás Városi Önkormányzat Képviselő-testülete megismerte és elfogadja a Hajdúnánás város teljes közigazgatási területére készülő új településfejlesztési koncepció fejlesztési irányait, célrendszerét.

Felhatalmazza a polgármestert, hogy a további intézkedéseket tegye meg.

Felelős: Szólláth Tibor polgármester

Határidő: azonnal

Hajdúnánás, 2019. január 23.

Szólláth Tibor
polgármester

Az előterjesztés melléklete:

1. Hajdúnánás Város Településfejlesztési Koncepciójának 2018-as egyeztetési dokumentációja